

[Hans Rasmussen.]

godt kunde klare sig med at indsætte en Bestemmelse om, at to Repræsentanter vælges af Rigsdagen. Saa fandt man jo nok ud af paa skønsmø Maade, hvordan Fremgangsmaaden med Hensyn til den nærmere Ordning skulde være. Jeg henstiller altsaa, om ikke der var Anledning til for det Udvalg, der kommer til at behandle Sagen, at tage dette lille Spørgsmaal under Overvejelse.

I Forbindelse med Spørgsmaalet om at finde de bedst egnede Ansøgere til at være Indehavere af Beværtningsdrift og i Forbindelse med Spørgsmaalet om Lokalernes Indretning, Udstyr o. s. v. kunde jeg ønske at gøre mig til Talsmand for, at man rundt omkring i Danmarks Kommuner etablerede et Samarbejde mellem Kommunalbestyrelsen, maaske repræsenteret ved det lokale Beværtningsnævn, og Beværterorganisationerne. Det staar for mig saadan, at der ad den Vej var Mulighed for at komme frem til bedre og bedre Forhold paa disse undertiden noget ømfindtlige Omraader. Beværterne har en Organisation. Denne Organisation er interesseret i, at der ikke er noget, man med Rette kan klage over i de Virksomheder, som Organisationens Medlemmer driver, og paa den anden Side er Kommunernes Repræsentanter interesserede i, at det samme Forhold maa gøre sig gældende. Jeg tror, der er noget at opnaa ved, at man her viser hinanden Tillid og Imødekommenhed og etablerer en Forhandling, naar der rejses Klage over et eller andet. Det kan sikkert lade sig gøre at komme at Stykke frem paa dette Omraade.

Jeg nævnte den lille Bestemmelse om Valg af Medlemmer til Overbevillingsnævnet. Den er saare ringe, man kan tage Stilling til den i Udvalget. En anden lille Ting — jeg indrømmer, det er ikke noget stort — er Bestemmelsen i § 10 om, at Gæstgiverier paa Landet skal være i Stand til at forsyne de rejsende med Foder til deres Heste. Nu er vi jo kommet saa langt frem i Udviklingen, at det er sjældent at se et Hestekøretøj, og derfor tror jeg, at det er ganske uden Betydning, om vi fremdeles har staaende i Loven, at en Gæstgiver paa Landet skal have Foder til de rejsendes Heste. Nej, der er noget andet, der i vore Dage er mere nødvendigt, det er Benzin til Automobileerne, men det behøver vi ikke at spekulere paa, for der opstaar jo disse lidet skønhedsprægede Indretninger, som man har rundt omkring ved Landevejene, jeg havde nær sagt ved hvert andet eller tredje Hus, saa det er ikke nødvendigt for os, at

vi hæfter os stærkt ved det. Men Foder til Hestene tror jeg vi udmærket godt kunde se bort fra.

Den skiftende Lovgivning om Beværter- og Gæstgivernæring og om Handel med Spirituosa kaldes almindeligt i store Kredse af vort Folk for Ædruelighedslovgivningen. Et Folks Ædruelighed kan imidlertid ikke bestemmes eller skabes ad Lovgivningens Vej, der skal andre Faktorer til. Lovgivningen kan støtte gode Bestræbelser, men hvad det i første Række kommer an paa, er Befolkningens egen Tilbøjelighed til at afstaa fra Brugen af skadelige Nydelsesmidler og til i Stedet derfor at søge Livsførelsen højnet gennem Oplysning og Dygtiggørelse, hvorved der bidrages til kulturel Fremgang for hele Folket. Jeg vover at paastaa, at hele den Rejsning i vort Folks Underklasse, som i de sidste to Menneskealdrer er kommet til Udtryk gennem Arbejdernes Sammenlutninger, som i første Række tager Sigte paa bedre Levevilkkaar, har betydet nok saa meget i Henseende til større Ædruelighed som selv de mest virksomme af andre Bestræbelser. Hvad har ikke Smaakaarsmandens øgede Interesse for offentlige Anliggender haft at sige i samme Retning? Men underkendes skal det ingenlunde, hvad den gamle danske Afholdsbevægelse har betydet. Denne Bevægelse har Krav paa Samfundets Anerkendelse. Jeg synes, vi skylder Tak og Hæder til de første Ædruelighedsforkæmpere, som i svundne Tider drog Landet rundt under trænge Kaar og forkyndte, hvad Ædruelighed havde at sige. Ofte blev disse Forkæmpere mødt med Ringeagt, med haanlige Smil eller i bedste Fald med Ligegyldighed, og dog var de med til at løfte Landet op.

Tiden er blevet anderledes, Ædruelighedstanken har stort set sejret afgjort, selv om man endnu kan blive Vidne til et og andet, der minder om svundne Tiders Daarlighed. Vi er naaet dertil, at det umaadeholdne Drikkeri fordømmes af alle, og at Ædrueligheden vinder større og større Anerkendelse. Jeg fristes her til at nævne en Udtalelse fra et Møde i den Kommission, hvoraf jeg har den Ære at være Medlem, en Udtalelse af Direktøren for Arbejdernes Bryggeri „Stjernen“, et Bryggeri, der jo ikke blot brygger skattepligtigt Øl, men i høj Grad skattefrit Øl og i høj Grad Sodavand. Det var Bryggeridirektør Svendsen, som en Dag under Forhandlingerne i Kommissionen — det var med Henblik paa den almindelige Befolknings Forbrug af Spirituosa, paa Arbejdernes Drikkeri, som der er blevet talt saa meget om i tidligere Dage — tog Anled-